

חוזר המנהל הכללי

מס'

10/09

תאריך

כ"ט שבט תשס"ט (23.2.09)

נושא: תעודות הכרה במעמד במקצועות בריאות (עדכון לחוזר מנכ"ל 39/05)

בתאריך 30.1.09 נכנס לתוקף באופן חלקי חוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008 ומשרד הבריאות נערך ליישמו. החוק עוסק במקצועות: פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת ודיאטנות-תזונה. פרטים בנוגע לחוק זה ניתן למצוא באתר האינטרנט של האגף לרישוי מקצועות רפואיים בכתובת: www.health.gov.il/professions.

לתשומת ליבכם, לא חל כל שינוי בנהלים הנוגעים למקצועות בריאות אחרים.

להזכירכם:

1. בהתאם לפסק הדין שניתן בבג"ץ 2921/03 בתאריך 29.4.2004, נוהל משרד הבריאות שעל-פיו הונפקה תעודת הכרה במעמד למטפלים ביצירה והבעה, בוטל. בהתאם להנחיות בית-המשפט בדיון בבג"ץ 4395/02 בתאריך 21.7.2005, הביטול חל על העוסקים במקצועות הבאים:

1. קרימינולוגיה קלינית;
2. רנטגנאות ודימות;
3. כירורקטיקה;
4. טכנולוג רפואי;
5. מפעילי מכונת לב ריאה;
6. מטפל ביצירה והבעה;
7. פודיאטריה;
8. סייעות לרופא שיניים;
9. אורטוטיסטים – פרוטוטיסטים.

2. הנני להביא לידיעתכם, כי החל מהתאריך 22.7.2005 משרד הבריאות אינו מנפיק עוד תעודות הכרה במעמד לבעלי מקצועות רפואיים אלה שמקצועם אינו מוסדר בחוק ללא יוצא מן הכלל.
3. החל מתאריך זה האגף לרישוי מקצועות רפואיים במשרד הבריאות גם אינו מטפל עוד בבקשות לקבלת תעודות הכרה במעמד ואינו מנפיק תעודות הכרה במעמד, זמניות או קבועות, למגישי הבקשות במקצועות אלה.
4. על-פי פסק הדין בבג"ץ 1423/05 מתאריך 20.6.2005, רשאים מעסיקים ציבוריים ואחרים להעסיק במקצועות אלה גם את מי שאין בידיו תעודת הכרה במעמד מטעם משרד הבריאות.
5. חוזר זה מבטל את ההוראות שפרסם משרד הבריאות בעבר על איסור העסקת בעל מקצוע בריאות שאין בידו "תעודת הכרה במעמד" מטעם משרד הבריאות. הנפקת התעודות תחודש אם וכאשר יוסדרו מקצועות אלה בחוק.
6. משרד הבריאות כמעסיק ימשיך לבדוק את ההשכלה, ההכשרה המעשית, יושרו ומצב בריאותו של בעל מקצוע רפואי העומד להתקבל לעבודה ביחידות משרד הבריאות.
7. דרישות ההשכלה וההכשרה המעשית לכל מקצוע רפואי המוכר על-ידי משרד הבריאות ואינו מוסדר בחקיקה, מפורטות בתוספת לחוזר זה.
7. על המעסיקים במערכת הבריאות חלה החובה, בטרם העסקת עובד בריאות באחד המקצועות שפורטו לעיל, לוודא כי הוא עומד בכל דרישות ההשכלה וההכשרה המקצועית כפי שפורטו בנספח לחוזר זה.

בכבוד רב,
פרופ' אבי ישראלי

העתק: ח"כ יעקב בן יזרי, שר הבריאות
סב/186990

נספח :

להלן רשימת מסמכים ואישורים, לרבות אלה הנוגעים להשכלה ולהכשרה המקצועית, שעל בעלי המקצועות הרפואיים המבקשים להיות מועסקים במקצועם במוסדות מערכת הבריאות, להציג:

(1) קרימינולוגיה קלינית :

בוגר הארץ :

- א. תואר שני בקרימינולוגיה קלינית, ממוסד מוכר בישראל.
- ב. תעודת זהות או תעודת תושב.

בוגר חו"ל :

- א. תואר שני לפחות בקרימינולוגיה קלינית ממוסד מוכר בחו"ל, שווה ערך לתואר המוכר בישראל.
- ב. רישיון בתוקף לעיסוק בקרימינולוגיה קלינית בחו"ל.
- ג. תעודת זהות או תעודת תושב.
- ד. תעודת יושר מקצועית מהגורמים המוסמכים לכך במדינה ממנה עלה המבקש ארצה. התעודה מאשרת כי אין ולא היו נגד הקרימינולוג הקליני תלונות משמעת, רשלנות או אתיקה מקצועית.

(2) מוסמך לרנטגנאות ודימות :

בוגר הארץ :

- א. בעל תואר ראשון במדעי החברה בחוג המשולב למדעי החברה, לימודים בתחומי החברה ומדעי הטבע, לתלמידי רנטגנאות והדמיה באוניברסיטת בר-אילן.
- ב. תעודת זהות או תעודת תושב.

בוגר חו"ל :

- א. בעל תואר ראשון בדימות שלדעת המנהל היא שוות ערך לתואר המוכר בישראל וללימודים המעשיים המתקיימים בישראל, ממוסד מוכר בחו"ל.
- ב. רישיון בתוקף לעיסוק במקצוע בחו"ל.
- ג. תעודת זהות או תעודת תושב.
- ד. תעודת יושר מקצועית מהגורמים המוסמכים לכך במדינה ממנה עלה המבקש ארצה. התעודה מאשרת כי אין ולא היו נגד המוסמך לרנטגנאות ודימות תלונות משמעת, רשלנות או אתיקה מקצועית.

(3) **כירופרקטיקה :**

- א. תואר דוקטור בכירופרקטיקה או שווה ערך לו, מתכנית לימודים מוכרת על-ידי ה-CCE, או תכנית לימודים מוכרת, שוות ערך.
- ב. עמידה בהצלחה בכל ארבע בחינות הבורד האמריקאי כנדרש כיום מבוגרי בתי-הספר המוכרים בארה"ב ובמדינות אחרות.
- ג. רישיון לעסוק בכירופרקטיקה בחו"ל.
- ד. תעדת זהות או תעודת תושב.
- ה. תעודת יושר מקצועית מהגורמים המוסמכים לכך במדינה ממנה עלה המבקש ארצה. התעודה מאשרת כי אין ולא היו נגד הכירופרקטור תלונות משמעת, רשלנות או אתיקה מקצועית.

(4) **טכנולוג רפואי :**

בוגר הארץ :

- א. 3 – שנות לימוד מהן שנתיים לתואר הנדסאי במוסד מוכר על-ידי משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה ועל-ידי משרד הבריאות; ושנה של הכשרה מקצועית במחלקה רפואית מוכרת, במוסד רפואי ציבורי מוכר, בשניים מתוך מכלול התחומים בהם עוסק הטכנולוג הרפואי כדלקמן:

- טכנולוג א.ק.ג.
- טכנולוג הולטר
- טכנולוג קוצבי לב
- טכנולוג צינטורי לב
- טכנולוג מיפויים ואיזוטופים
- טכנולוג סונר נשים
- טכנולוג כלי-דם
- טכנולוג צפיפות עצם
- טכנולוג מכונת לב ריאה
- טכנולוג הנשמה
- טכנולוג הרדמה
- טכנולוג טפול נמרץ
- טכנולוג חדר ניתוח
- טכנולוג EEG
- טכנולוג תפקודי ראות
- טכנולוג גסטרו
- טכנולוג דיאליזה
- טכנולוג טפול נמרץ פגים
- טכנולוג עיניים
- טכנולוג מעבדת שינה
- טכנולוג יחידת פלסמה פרזיס
- טכנולוג עצבים מעוררים

ג. תעודת זהות או תעודת תושב.

בוגר חו"ל :

- א. לימודים שווי ערך בתוכנם ובהיקפם לאלה המתקיימים בארץ, במוסד בחו"ל שהכיר בו המנהל.
- ב. רישיון בתוקף לעיסוק במקצוע בחו"ל.
- ג. תעודת זהות או תעודת תושב.
- ד. תעודת יושר מקצועית מהגורמים המוסמכים לכך במדינה ממנה עלה המבקש ארצה. התעודה מאשרת כי אין ולא היו נגד הטכנולוג הרפואי תלונות משמעת, רשלנות או אתיקה מקצועית.

(4) **מפעיל מכונת לב-ריאה :**

בוגר הארץ :

- א. בעל ההשכלה הנדרשת מטכנולוג רפואי (בתחום של טכנולוג לב-ריאה).
- ב. 3- שנים של הכשרה מעשית במחלקה כירורגית חזה ולב מוכרת, במוסד רפואי ציבורי מוכר.
- ג. תעודת זהות או תעודת תושב.

בוגר חו"ל :

- א. לימודים לתעודת של טכנולוג רפואי לב-ריאה, שווי ערך בתוכנם ובהיקפם לאלה המתקיימים בארץ, במוסד מוכר בחו"ל.
- ב. 3 – שנים של הכשרה מעשית במחלקה כירורגית חזה ולב מוכרת בחו"ל, במוסד רפואי ציבורי מוכר בחו"ל.
- ג. רישיון בתוקף לעיסוק במקצוע בחו"ל.
- ד. תעודת זהות או תעודת תושב.
- ה. תעודת יושר מקצועית מהגורמים המוסמכים לכך במדינה ממנה עלה המבקש ארצה. התעודה מאשרת כי אין ולא היו נגד מפעיל מכונת הלב-ריאה תלונות משמעת, רשלנות או אתיקה מקצועית.

(5) **מטפל ביצירה והבעה :**

בוגר הארץ :

- א. תואר ראשון ממוסד מוכר באחד מהמקצועות הבאים : פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, קרימינולוגיה, פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת

או –

בעל תואר ראשון כלשהו לפחות, ממוסד מוכר, ובלבד שסיים במוסד מוכר קורסים לפסיכולוגיה כדלקמן: מבוא לפסיכולוגיה (קורס שנתי), פסיכולוגיה התפתחותית (קורס שנתי), תיאוריות באישיות (קורס סמסטריאלי), פסיכופתולוגיה (קורס סמסטריאלי).

- ב. סיום לימודים למטפל ביצירה והבעה לתעודה או לתואר שני, בתוכנית מוכרת להכשרת מטפלים ביצירה והבעה במוסד מוכר בישראל.
- ג. 600 – שעות התנסות בתחום האומנותי הנלמד (מוסיקה, תנועה, דרמה, תיאטרון וכד'').
300 – שעות לפחות יש לסיים לפני וכתנאי לקבלה לתוכנית הלימודים ביצירה והבעה ו-300 שעות ניתן לסיים במהלך הלימודים (אך לא כחלק מתוכנית הלימודים).
- ד. הכשרה מעשית בת – 900 שעות.
- ה. תעודת זהות או תעודת תושב.

המוסדות המוכרים להוראת המקצוע בישראל הם :

- 1) מכללת דוד יליו במגמות מוסיקה, אמנות ותנועה.
- 2) מכללת לוינסקי במגמות מוסיקה ותנועה.
- 3) אוניברסיטת חיפה במגמות תנועה, ביבליותרפיה, אמנות חזותית.
- 4) מכללת תל-חי במגמת דרמה תרפיה.
- 5) מכללת בית ברל במגמת אמנות.
- 6) מכללת סמינר הקיבוצים במגמות אמנות, תנועה ופסיכודרמה.
- 7) שלוחת אוניברסיטת לסלי במגמות אמנות, תנועה ופסיכודרמה.

בוגר חו"ל :

א. תואר ראשון ממוסד בחו"ל שהכיר בו המנהל, באחד מהמקצועות הבאים : פסיכולוגיה, עבודה סוציאלית, קרימינולוגיה, פיזיותרפיה, ריפוי בעיסוק, קלינאות תקשורת.

או -

בעל תואר ראשון כלשהו לפחות, ממוסד בחו"ל שהכיר בו המנהל, ובלבד שסיים במוסד בחו"ל שהכיר בו המנהל, קורסים לפסיכולוגיה כדלקמן: מבוא לפסיכולוגיה (קורס שנתי), פסיכולוגיה התפתחותית (קורס שנתי), תיאוריות באישיות (קורס סמסטריאלי), פסיכופתולוגיה (קורס סמסטריאלי).

- ב. סיום לימודים למטפל ביצירה והבעה לתעודה או לתואר שני, בתכנית מוכרת להכשרת מטפלים ביצירה והבעה במוסד מוכר בחו"ל.
- ג. 600 – שעות התנסות בתחום האומנותי הנלמד (מוסיקה, תנועה, דרמה, תיאטרון וכד'').
300 - שעות לפחות יש לסיים לפני וכתנאי לקבלה לתכנית הלימודים ביצירה והבעה ו-300 שעות ניתן לסיים במהלך הלימודים (אך לא כחלק מתכנית הלימודים).
- ד. הכשרה מעשית בת – 900 שעות (או עיסוק במקצוע ברישיון במוסד ציבורי במשך שנה לפחות).

- ה. רישיון בתוקף לעיסוק במקצוע בחו"ל.
ו. תעודת יושר מקצועית מהגורמים המוסמכים לכך במדינה ממנה עלה המבקש ארצה. התעודה מאשרת כי אין ולא היו נגד המטפל ביצירה והבעה תלונות משמעות, רשלנות או אתיקה מקצועית.

(6) פודיאטריה :

- א. תואר דוקטור בפודיאטריה המוכר על-ידי ה-AMERICAN BOARD OF PODIATRY או תואר מוכר שווה ערך ממדינה אחרת.
ב. אישור לביצוע ניתוחים מה-AMERICAN BOARD OF PODIATRIC SURGERY או מרשות מוכרת מקבילה במדינה אחרת.
ג. רישיון לביצוע ניתוחים בכף הרגל במדינה ממנה עלה ארצה.
ד. אישורי עבודה רשמיים המעידים על עיסוק בפודיאטריה ברישיון בחו"ל לרבות אישור על ביצוע ניתוחים פודיאטרים ברישיון בחו"ל במשך שנתיים לפחות.
ה. תעודת זהות או תעודת תושב.
ו. תעודת יושר מקצועית מהגורמים המוסמכים לכך במדינה ממנה עלה המבקש ארצה. התעודה מאשרת כי אין ולא היו נגד הפודיאטר תלונות משמעות, רשלנות או אתיקה מקצועית.

(7) סייעות לרופאי שיניים :

בוגרות הארץ :

- א. דיפלומה סופית ממוסד מוכר או אישור מהמוסד על סיום הלימודים (1000 שעות לפחות), השלמת כל המחוייבויות למוסד (לרבות עמידה בהצלחה בבחינות המוסד, שלב א' ושלב ב' של הבחינה), וזכאות לדיפלומה כסייעת לרופא שיניים, שתוענק במועד מסוים.
ב. מכתב מהאגף לבריאות השן המאשר עמידה בהצלחה בבחינות הממשלתיות לסייעות לרופאי שיניים.
ג. תעודת זהות או תעודת תושב.

המוסדות המוכרים להוראת המקצוע בארץ הם: בית-הספר לרפואת שיניים, הדסה עין-כרם, ירושלים; בית הספר לרפואת שיניים, אוניברסיטת תל-אביב; בית-הספר מזור, חיפה; נעמ"ת – מרכז להכשרה מקצועית, נצרת; צה"ל – קורס קדם צבאי; מכללת למדעי הבריאות וההתנהגות, רמת-גן; אורט קריירה, תל-אביב; מכללת אתגר, באר-שבע; מכללה למנהל; מכללה למנהל, באר-שבע; מכללה למנהל "רחובות".

בוגרות חו"ל :

- א. השכלה שוות ערך ללימודים הנלמדים בישראל.
- ב. רישיון עבודה מחו"ל.
- ג. אישורי עבודה רשמיים מהמוסדות הרפואיים המתאימים.
- ד. תעודת זהות או תעודת תושב.
- ה. תעודת יושר מקצועית מהגורמים המוסמכים לכך במדינה ממנה עלתה המבקשת ארצה. התעודה מאשרת כי אין ולא היו נגד הסייעת לרופא השיניים תלונות משמעת, רשלנות או אתיקה מקצועית.

8) אורטויסטיים – פרוטויסטיים :

בוגר הארץ :

- א. תעודת סיום קורס לאורטויסטיים – פרוטויסטיים במכון לואיס, ישראל.
- ב. תעודת זהות או תעודת תושב.

בוגר חו"ל :

- א. לימודים שווי ערך לקורס הנ"ל.
- ב. רישיון בתוקף לעיסוק במקצוע בחו"ל.
- ג. אישורי עבודה רשמיים מהמוסדות הרפואיים המתאימים.
- ד. תעודת זהות או תעודת תושב.
- ה. תעודת יושר מקצועית מהגורמים המוסמכים לכך במדינה ממנה עלה המבקש ארצה. התעודה מאשרת כי אין ולא היו נגד האורטויסטי-פרוטויסטי תלונות משמעת, רשלנות או אתיקה מקצועית.